

Sygn. akt IV U 421/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR Renata Darłak</i>
Protokolant:	<i>Ewa Grzybek</i>

po rozpoznaniu w dniu *5 listopada 2015r. w Rzeszowie*

sprawy z wniosku *Okręgowej Izby (...) w R.*

przeciwko *Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.*

przy udziale *J. C.*

o *zasiłek chorobowy*

na skutek odwołania *Okręgowej Izby (...) w R.*

od decyzji *Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.*

z dnia 22 czerwca 2015 r. znak (...)

zmienia w części zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 22 czerwca 2015 r. znak (...) w ten sposób, że stwierdza, iż płatnik składek Okręgowa Izba (...) w R. nie jest zobowiązana do zwrotu nienależnie wypłaconego J. C. zasiłku chorobowego za okres od 29 października 2014r. do 6 listopada 2014r. w łącznej kwocie 1.633,77 zł.-

Sygn. akt IV U 421/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 listopada 2015 r.

Decyzją z dnia 22.06.2015 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił J. C. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29.10.2014 r. do 06.11.2014 r. oraz zobowiązał płatnika składek Okręgową Izbę (...) w R. do zwrotu nienależnie wypłaconego J. C. zasiłku chorobowego za w.w. okres w kwocie 1.633,77 zł.

Jako podstawę prawną powyższej decyzji ZUS wskazał przepis art. 84 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), przepisy art. 6, art. 12, art. 66 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 159) oraz przepis § 2 ust. 1 pkt 1 MPiPS z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie określenia dowodów

stanowiących podstawę przyznawania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 1594).

W uzasadnieniu ww. decyzji organ rentowy podał, że na podstawie złożonego przez zakład pracy druku ZUS Z-3 z dnia 30.10.2014 r. oraz bazy danych (...) ustalono, iż J. C. była zatrudniona w Okręgowej Izbie (...) w R. w okresie od 01.02.2008 r. do 28.10.2014 r.; że zakład pracy wypłacił jej wynagrodzenie za czas choroby od 24.10.2014 r. do 28.10.2014 r. tj. do dnia trwania zatrudnienia zaś organ rentowy zasiłek chorobowy po ustaniu zatrudnienia od 29.10.2014 r.; że w dniu 04.05.2015 r. do Oddziału wypłynęło świadectwo pracy, a następnie korekta druku ZUS Z-3 z informacją, iż J. C. była zatrudniona w okresie od 01.02.2008 r. do 18.02.2015 r. oraz że zakład pracy wypłacił jej wynagrodzenie za czas choroby od 24.10.2014 r. do 06.11.2014 r. a także że zmiana daty ustania ubezpieczenia nastąpiła w wyniku ugody zawartej przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie

Zdaniem organu rentowego skoro zainteresowanej w okresie od 29.10.2014 r. do 06.11.2014 r. przysługiwało wynagrodzenie za czas choroby to nie była ona uprawniona do zasiłku chorobowego w tymże okresie, a wypłacone jej świadczenie należy uznać za świadczenie nienależne pobrane i podlegające zwrotowi.

W dniu 24.07.2015 r. płatnik składek Okręgowa Izba (...) w R. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżając ją odnośnie punktu 2 tj. w zakresie zobowiązującym płatnika do zwrotu nienależnie wypłaconego zainteresowanej J. C. zasiłku chorobowego w łącznej kwocie 1.633,77 zł za okres od 29.10.2014 r. do 6.11.2014 r. Strona odwołująca się wniosła o zmianę decyzji w zaskarżonej części oraz o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania płatnik zarzucił naruszenie art. 7, 77 § 1 i 107 § 3 w zw. z art. 108 Kpa poprzez zaniechanie dokonania ustalenia czy dane dotyczące zainteresowanej J. C., a przekazane organowi rentowemu przez płatnika na druku ZUS Z-3 z dnia 30.10.2014 r. i dane figurujące w bazie danych (...) na moment ich przekazania do ZUS-u były nieprawdziwe i czy w związku z tym doszło do przekazania nieprawdziwych danych przez płatnika oraz naruszenie art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że do zastosowania tego przepisu wystarcza stwierdzenie dokonania przez płatnika zmiany świadectwa pracy na podstawie ugody zawartej z ubezpieczonym, przewidującej zmianę daty ustania stosunku pracy skutkującej zmianą daty ustania ubezpieczenia pomimo, że dane składane przez płatnika ZUS w raportach były zgodne z wydanym na ten moment świadectwem pracy. Naprowadził przy tym, że w dniu 04.05.2015 r. do organu rentowego wpłynęło zmienione świadectwo pracy z dnia 4.05.2015 r., a następnie korekta druku ZUS Z-3 z informacją, iż ubezpieczona była zatrudniona w okresie od 1.02.2008 r. do 18.02.2015 r. oraz że zakład pracy wypłacił jej wynagrodzenie za czas choroby od 24.10.2014 r. do 06.11.2014 r.; że zmiana daty ustania ubezpieczenia nastąpiła wskutek zawarcia w dniu 08.04.2015 r. pomiędzy płatnikiem a zainteresowaną ugody przez Sądem Okręgowym w Rzeszowie, w sprawie sygn. akt IV P 708/14, na podstawie której strony ustaliły, iż stosunek pracy ustał z dniem 18.02.2015 r. oraz że w związku z tym płatnik zobowiązał się zmienić świadectwo pracy wydane zainteresowanej poprzez wskazanie, że stosunek pracy zakończył się z dniem 18.02.2015 r. Płatnik podniósł, że organ rentowy w ogóle zaniechał ustalenia czy dane dotyczące zainteresowanej, a przekazane organowi rentowemu przez płatnika, w druku ZUS Z-3 z dnia 30.10.2014 r. i dane zawarte w bazie danych (...) na moment przekazania ZUS były nieprawdziwe a także że w takiej sytuacji należy przyjąć, iż organ rentowy nie dokonał podstawowego ustalenia dla przyjęcia odpowiedzialności płatnika na podstawie art. 84 ust. 6 tj. nie została spełniona w stosunku do płatnika przesłanka przekazania przez niego ZUS nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń, których przekazanie spowodowało pobranie nienależnych świadczeń.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od (...) w R. na jego rzecz kosztów postępowania wg norm przepisanych. W uzasadnieniu tej odpowiedzi przytoczył te same argumenty, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zainteresowana J. C. została zatrudniona przez płatnika składek tj. Okręgową Izbę (...) w R. od dnia 01.02.2008 r. na podstawie umowy o pracę, w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu, na stanowisku sekretarza. Od dnia 01.01.2009 r. wymiar czasu pracy pozwanej uległ zmianie i świadczyła ona pracę w wymiarze pełnego etatu.

Stosunek pracy łączący strony uległ rozwiązaniu w dniu 28.10.2014 r.

W dniu 24.10.2014 r. r. zainteresowana stała się niezdolna do pracy i niezdolność ta została orzeczona nieprzerwanie do dnia 06.11.2014 r.

W związku z tym, zakład pracy wypłacił zainteresowanej wynagrodzenie za czas choroby od 24.10.2014 r. do 28.10.2014 r. tj. do dnia trwania zatrudnienia.

W dniu 30.10.2014 r. płatnik przekazał do organu rentowego zaświadczenie ZUS Z-3. W zaświadczeniu tym podał, że zainteresowana była zatrudniona od dnia 01.02.2008 r. do dnia 28.10.2014 r. oraz że wypłacił jej wynagrodzenie za czas choroby za okres od 24.10.2014 r. do 28.10.2014 r.

Na tej podstawie organ rentowy ustalił uprawnienia i wypłacił zainteresowanej zasiłek chorobowy za okres od 29.10.2014 r. do 06.11.2014 r. w kwocie 1.633,77 zł brutto.

W międzyczasie zainteresowana wniosła odwołanie od rozwiązania stosunku pracy do Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w R., domagając się przywrócenia do pracy. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą IV P 708/14. W dniu 08.04.2015 r. przed tut. Sądem odbyła się rozprawa w tejże sprawie, na której strony zawarły ugodę sądową. W ugodzie tej strony ustaliły m. in., że stosunek pracy ustał z dniem 18.02.2015 r. w związku z czym pozwany zobowiązał się do zmiany świadectwa pracy wydanego powodce poprzez wskazanie, że stosunek pracy zakończył się z dniem 18.02.2015 r.

W dniu 17.04.2015 r. płatnik składek wystawił powodce świadectwo pracy, w którym wpisał, iż stosunek pracy trwał do 18.02.2015 r. oraz że ustał w wyniku rozwiązania – wygaśnięcia mandatu wskutek odwołania - art. 73 § 2 kp.

W dniu 04.05.2015 r. zainteresowana złożyła przedmiotowe świadectwo w organie rentowym. Z kolei w dniu 14.05.2015 r. zakład pracy przedłożył organowi rentowemu nowe zaświadczenie ZUS Z-3, stwierdzające, że zainteresowana była zatrudniona w okresie od 01.02.2008 r. do 18.02.2015 r. oraz że wypłacił jej wynagrodzenie za czas choroby trwający od 24.10.2014 r. do 06.11.2014 r.

Wobec powyższego organ rentowy wydał decyzję będącą przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie.

(**dowód:** akta zasilkowe zainteresowanej, protokół rozprawy odbytej przed tut. Sądem w dniu 08.04.2015 r. w sprawie IV P 708/14 k. 6)

Powyższy stan faktyczny, jakkolwiek bezsporny pomiędzy stronami, sąd ustalił na podstawie wyżej powołanych dowodów z dokumentów, których treść i autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron w toku postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 84 ust 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczone o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Z kolei art. 84 ust. 6. ustawy systemowej stanowi, że jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.

Orzecznictwo sądowe w zakresie artykułu 84 ust. 6 ww. ustawy jest ugruntowane. Przyjmuje się mianowicie, iż przepis ten jest skonstruowany w taki sposób, że nie wymaga ustalania winy za przekazanie nieprawdziwych danych organowi rentowemu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 08.01.2013 r., II AUa 998/12, LEX nr 1282553). Przepis ten dotyczy samodzielnej, szeroko określonej lecz odrębnej kategorii stanów, w których pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez pracodawcę nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń. Podstawą odpowiedzialności nie jest więc ustalenie, że wystawienie dokumentów zawierających nieprawdziwe dane nastąpiło wskutek świadomego działania lub rażącego niedbalstwa płatnika składek czy innego podmiotu. Niewątpliwie jednak muszą wystąpić dwie przesłanki tj. pobranie nienależnego świadczenia oraz przekazanie nieprawdziwych danych.

Bez wątplenia zainteresowanej J. C. nie należy się zasiłek chorobowy wypłacony za sporny okres. Za ten okres zainteresowana otrzymała bowiem wynagrodzenie. Zgodnie zaś z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 159) zasiłek chorobowy nie przysługuje za okresy niezdolności do pracy, w których ubezpieczony na podstawie przepisów o wynagradzaniu zachowuje prawo do wynagrodzenia. Zasiłek chorobowy jest świadczeniem z ubezpieczenia społecznego rekompensującym utratę zarobków na skutek choroby ubezpieczonego. Ryzyko ubezpieczeniowe objęte ubezpieczeniem z tytułu choroby odnosi się do niemożności świadczenia pracy i uzyskiwania dochodów (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2005 roku sygn. akt I UK 44/05 i z dnia 11.12.2007r. sygn. akt I UK 145/07).

Pomimo tego brak jest podstaw do zobowiązania płatnika składek do zwrotu spornego świadczenia w całości. Zobowiązanie takie jest bowiem uwarunkowane zaistnieniem przesłanki z art. 84 ust. 6, w postaci przekazania przez płatnika nieprawdziwych danych, i to danych mających wpływ na wypłatę świadczenia. Dane, które zostały podane przez płatnika w zaświadczeniu ZUS Z-3, złożonym w dniu 30.10.2014 r. były w momencie sporządzania tego zaświadczenia oraz przekazywania go do ZUS danymi prawdziwymi. Sytuacja zainteresowanej zmieniła się w dniu 08.04.2014 r. gdy strony zawarły ugodę sądową. Na podstawie tej ugody strony zmieniły datę rozwiązania umowy o pracę na dzień 18.02.2015 r. Na tej podstawie płatnik składek zmienił świadectwo pracy wystawione zainteresowanej jak również dokonał korekty zaświadczenia ZUS Z-3. W dacie wystawiania pierwotnego zaświadczenia podanie takiej informacji nie było możliwe albowiem informacja ta wynikała dopiero ze świadectwa pracy zmienionego na podstawie ugody sądowej z dnia 8.04.2015 r. Tak więc w dacie 30.10.2014 r. nie można postawić płatnikowi składek zarzutu, że dane wskazane w zaświadczeniu ZUS Z- 3 były niezgodne z rzeczywistością.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴§ 2 kpc Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.